

Sensorveiledning ECON3710/4710 – våren 2005

Løsningsforslag på stikkords form

Oppgave 1a

Et ”klassisk resultat”. Avspeiler betydningen av kunnskap, kjøpekraft og kvinners autonomi (jfr Caldwell, Bloom et al), som virker gjennom slikt som rent vann, vaksinerings, bedre innelima/ikke så trangbodd, ernæring, medisinsk behandling. Virker til dels gjennom fruktbarhet. Lavt utd får barn tidligere og tettere og de får flere. Dette har effekt på dødeligheten gjennom mindre omsorg/ressurser, smitte, opphør av amming (Montgomery & Lloyd). Også virkning gjennom at mor har Aids (Lampthey et al)

Oppgave 1b

Tilsvarende er diskutert for fruktbarhet hos Kravdal 2002.

Noe ligger bak begge, bl.a. bo i by (urbanisering eget lite tema, og regresjon innledningsvis). Hvis man estimerer en regresjonsmodell der slikt er med, vil trolig effekten av morens egen utdanning bli svekket

På den annen side: Effekt av andre kinnere utdanning. Sosial læring (lærer omsorg, oppsøking av helsetjenester, prevensjon), sosial innflytelse (gjør som andre på disse områder), hele samfunnet endres pga generelt høyere utd nivå.

Oppgave 2a

Bangladesh: Når ut til kvinner med lav bevegelsesfrihet vha CBD

Iran: Info spres aktivt, forteller at det er greit iflg Islam

Kina: Prevmidler generelt lett tilgjengelig

Generelt spre kunnskap (se Watkins om overtro)

(Brasil: Nesten ikke offentlige fam.pl.tiltak, men god tilgang til sterilisering)

Mange studenter vet noe om andre land pga semesteroppgave

Oppgave 2b

Påvirkning av barnetallsønsker:

Kina: Straff for 2 barn i mange tilfeller (=>Straffer uskyldige barn (særlig jenter) og familier som ofte er fattige)

Mildere variant i Vietnam

Bangladesh: bare indirekte påvirkning av etterspørselssiden

(Iran: bare slik påvirkning i prinsippet)

(utbredt: info om fordeler med få barn/ikke så tette fødsler)

De ville uansett gått ned pga sosial/økonomisk forbedring, men ikke nødvendigvis så raskt.

Minstealder for ekteskap (tilbudssiden)

Spredte eksempler på tvangssterilisering (berørt hovedsakelig forrige semester)

I alle fall et krav for slik ”innblanding”:

- i) Det er en ulempe for samfunnet at barnetallsønskene er så høye, og belastningen/straffen må stå i stil med denne. Slike makroeffekter (eksternaliteter) av høy fruktbarhet er imidlertid ikke godt dokumentert. (Tonet kraftig ned på Kairo-konferansen.)
- ii) Folk vet ikke sitt eget beste. Å få så mange barn eller få dem så tett som de ønsker, er til ulempe for familiene selv, ikke minst mors/barns helse. Påvirkningen må ikke være mer belastende enn ulempen ved atferden. (dette pkt er lite utdypet i pensum)

Oppgave 3

Rett fra pensum/forelesninger:

Regional Model Life Tables:

utviklet på 1960-tallet. 192 empiriske dødelighetstabeller av god kvalitet fra 1800 og 1900-tallet, nesten alle fra i-land. Fire regionale aldersmønstre ble identifisert, avhengig av høy/lav spedbarnsdødelighet, barnedødelighet, og dødelighet for unge/eldre voksne. De empiriske tabellene ble regnet om til modelltabeller for menn og kvinner i fire regionale "familier", med forventet levealder som varierer fra 20 til 80 år med intervaller på 2,5 år.

Model Stable Populations: Stabil befolkningsteori ble brukt for å simulere stabile befolkninger (alderssammensetning, CBR, CDR etc.) med tre innganger: regional familie, nivå for e_0 , og intrinsikk vekstrate.

Oppgave 4a

Flere mennesker innebærer at det trengs/etterspørres mer energi
en måte å nå dette på er ved hogst

og mer mat

kan oppnås ved å utvide dyrkbar mark (hogge ned skog), øke utbytte pr areal (mer vann, mer gjødsel), mer beiteland

Det trengs penger til dette: en inntekstkilde er å selge tømmer for eksport.

Hva som skjer er avhengig av hvilken retning etterspørselen tar (hva slags mat for eksempel), og hvilke alternativer som finnes for å møte den: naturgitte begrensninger for utvidelse, kapital, lovverk, infrastruktur. (Kilde: Heilig, Panayoutou; mye omtalt på forelesning).

Oppgave 4b

Antar etterspørsel svakt økende i LatAm og Asia pga en viss inntektsvekst, mens den er stabil i Afrika – på et nivå under det som trengs for tilstrekkelig ernæring i gjennomsnitt.

Selv dette kan bare så vidt nås som en total for verden under en antakelse av konstant økning i utbytte. Afrika kan ikke en gang møte sin egen beskjedne etterspørsel og er avhengig av hjelp og import.

Grunn til mer optimisme: svakere bef.vekst? (hvis ikke det også skaper mindre vekst i utbytte), mulighet for arealutvidelse.

Grunn til mindre optimisme: Fordelingsproblemer, bærekraftig?

Oppgave 4c

Veldig vanskelig artikkel. Må være sjenerøs i vurderingene.

Målet er å gå utover bef vekst -> øk vekst og finne ut hva komponentene av bef vekst, dvs dødelighet og fruktbarhet, betyr – spesielt fruktbarhet nå vs for ca 15 år siden. De finner at høy fruktbarhet for 15 år siden er positivt. Mer negativ effekt av høy fruktbarhet i øyeblikket i 1990-årene enn tidligere (tynn forklaring: generelt vanskeligere økonomisk). Implikasjon: Ekstra gunstig når fruktbarheten nettopp har falt kraftig.